



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Officio præfecti Augustalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

ratio, ita haber locū in legato p̄sulis, sicut in alio legato. Et cum ista ratio habeat locū in delegato ad vniuersitatē causarū videtur quod nec ipse delegare possit, q̄ idem operant̄ generale ad genus, sicut speciale ad speciem: hoc tenet Idem in Imperiū, s̄. de iur. om. iud. Respondeo, imo pot̄, q̄ cum ei generali iurisdictione sit cōcessa, etiam hoc videt̄ concessum, vt possit delegare. Hāc et hec est species iurisdictionis, vt d. Imperiū. in si. Ergo cōcessio vniuersali hoc cōcessum videt̄. Mo. Azo. in summa, de iur. om. iud. s̄. delegata, ergo ordinarius specialiter, pot̄ se cōcedere delegato vt subdelegat, q̄ est verum ar. no. in l. cū essent. s̄. ter. rusticozū p̄dio. s̄. sequit̄ gl. i. l. q̄ idē tenet ibi gl. in l. j. s̄. i. q̄s. r. a quo appelle. O. dof. reprobat istā opinio. p. l. iudi cū soluit. s̄. de iudi. l. r. in l. a iudice. C. de iudi. Nec est bona cōparatio de iudice ad p̄curatorē, q̄ p̄curator p̄ cōtestationē efficitur dominus litis, q̄ obligat se instantē, et nō adesse in iudicio, pot̄ p̄curat̄ ex hoc, vt l. j. C. de p̄cur. l. j. de p̄cur. l. si defunctus. et l. vnic. s̄. si p̄curator. s̄. si quis ius dicit. nō obre pe. S̄. nō est ita i iudice: A nō eū iudex nihil sibi appropriet per cōtestationē, ita modicum potest post cōtestationē, sicut ante. Sequit̄ in gl. demādat vna, vel hic loquit̄ cōs ratio, quare vna delegare pot̄, q̄ habet iustitiam ordinarij. Et dicit, vt s̄. de off. p̄f. l. sepe. in q̄. incipit, nā nō, in fine, vbi videt̄ colligi alia ratio. Et adde, q̄ quod ille intelligit ad vniuersitatē causarū delegatus, q̄ genus causarū cōmittit sub vno nomine collectiuo, nec est necesse, q̄ istud genus sit generalissimū, sed sufficit q̄ sit subalternū, et restrictiuū, vt rpe, vt quātitate, vt p̄mittit tibi causas a decem libris, p̄ rufinozū. s̄. Et el loco, vt cōmitto tibi oēs causas, talis loci. Similit̄ esset coarctata respectu personarum enarratarū, vt puta, cōmitto tibi causas inter Titium et Seium, inter Marcū et Lōzādū, et inter Bal. et Aug. et L. hūi strophozū, tunc ista delegatio, nō esset in vniuersitate causarū, sed ad plures numeratas species, vt s̄. si q̄s can. l. sed. et si q̄s. s̄. q̄s. s̄. fin. Bul. q̄ ita no. C. de iudi. l. a iudice. In hoc vltimo ego dubito, quod si omnes cause inter Titium et Marcū cōmittuntur, ista cōmissio etiā est ḡnialis, in genere subalterno, et pot̄ stare interueniēte augmēto, vel diminutiōe, que est inter causas, per q̄s datur intelligi q̄ est vniuersalis, ex quo pot̄ recipere augmētū, et diminutiōē, stante significatio vniuersalis cōmissiōis. Istud no. doc. in simili. s̄. de fun. instr. l. lucius. Sed pone q̄ delegatus subdelegat, nunquid pot̄ reuocare sicut ordinarius potest? Respondeo aut subdelegat in totū, et non pot̄ reuocare. Aut aliqua sibi referuat, de iurisdictione, vel p̄ re vel sub cōditiōe, et tunc potest fin. Imo, qui ita no. extra de offic. dele. ca. fin. p̄ debilitate. Et nō, q̄ duo sunt delegati, qui possunt subdelegare, s̄. delegat̄ principis, et in isto, p̄cedit ista distinctio, et delegatus ad vniuersitatē, et in isto nō, p̄cedit ista distinctio, q̄ ille nō semper manet iudex subdelegatus in totū, sed quoad certā speciem, vt hic no. Et ideo si totā vna causā cōmiserit, libere reuocat, q̄ eius delegatio p̄cedit autoritate sui delegantis, ad vniuersitatē causarū. Sed an delegatus ad vna causā, pot̄ subdelegare certū articulū cause? Et dico q̄ nō nisi sit delegatus a p̄ncipe, vbi distinguit̄, q̄ aut cōmissio fuit ita facta q̄ transit iurisdictione delegata, et pot̄ subdelegare. Aut merum factū fuit sibi cōmissum, et nō pot̄ alteri subdelegare, q̄ non est iudex delegatus s̄. nudus minister. Si autē vno respectu esset merus minister, alio respectu haberet iurisdictionē delegatam, quatenus haberet iurisdictionē delegatam, potest delegare, fin. Imo. q̄ ita no. in c. si. extra de offic. deleg. et extra de re iudi. c. cum Ber. Dicit etiam Imo. in c. q̄s. vbi cōmittitur aliquid factū explicandū extra iudiciū, quod non potest alteri cōmittere maxime, si est electa industria persone, q̄ tale ministeriū coheret persone, vt l. vnica. s̄. ne autē. C. de cad. tol. Et scias q̄s ideo delegat̄ a p̄ncipe subdelegat, q̄ eū habet iurisdictionē nō immediate ab eo q̄ dat ordinariā, ista iurisdictione sapit de vi ordinarij, vt d. la iudice. Sed q̄ro, an i casu impedimētū delegatus ab alio, quā a p̄ncipe, poterit subdelegare? Dic q̄ non, sed reuertit̄ ad ordinariū, vt in aut. vt defun. seu. fune. s̄. illud. Et est casus in l. p̄tor. s̄. si post cām. de vaca. mu. Et hic adde, q̄s plene no. p̄ Imo. in allegato. Sequit̄ in gl. fin. aliā lec. die. p̄nt habeat literam negatiuam, q̄ intelligit nō subdelegat vniuersitatē causarū. Et intelligit, vt nō subdelegat causā, s̄. notariū sibi demādatā inter ceteras, quasi i ea sit delegat̄, vt ad certā cāz nō ad vniuersitatē causarū, vt s̄. de verb. obli. l. doli clausula.

LEX XIII.

Delegati. Mora pro eo quod dixi in l. meminisse, supra codē, quod non dicitur officium finitum, nisi adueniat successio, et hoc etiam si non sit cōfirmatus. C. Oppo. ad hoc q̄ dicitur, q̄ non habet proprium contra. l. j. s̄. qui mādātā. s̄. de offi. eius cui mā dā, est

iurisdictione. Solu. vt ibi no. quia proprium non habet ordinarium, vt hic, sed delegatum habet, vt ibi dicitur.

LEX XVI.

- 1 Archiep̄scopus p̄ter, qui ex consuetudine habet oblationes factas in die dominica, et factas in die sancti Laurentij si dies sancti Laurentij venerit in die dominica, habebit archiep̄scopus p̄ter oblationes, non factas.
- 2 Iurisdictionem minor propter aduentum maioris, nō amittit.
- 3 Ep̄scopus propter aduentum legati cardinalis, non amittit iurisdictionem.

Roconsul. Allegat hec leg. ad q̄stiones b. Consuetudo est i ecclesia sancti Laurentij, q̄ Archiep̄scopus p̄ter habeat oblationes dominicales, et factas eas q̄stus in festo sancti Laurentij, et onungit q̄ festū sancti Laurentij venit in die dominico et concludit q̄ oblationes sunt archiep̄scopi p̄ter. Hāc maior est dominica q̄ aliud festū, et inspicitur portus q̄ est naturalis, q̄ q̄s est accidentale, arg. l. iij. s̄. j. de ruel. et sic portus inspicitur dies dūca, q̄ festū sancti Laurentij. Facit ad idē l. dies festos. C. de fer. s̄. ite inducitur in argu. ad q̄stionē d. q̄ minor iudex propter presentiam maioris, amittat suam iurisdictionem. Et tamen est in arch. de defen. ciut. s̄. nulla, vbi defensor non amittit iurisdictionem, propter presentiam p̄cedis. Ad idē l. cunctos. C. de meratis, et epidemeticis. lib. vii. Et hec valent, q̄ si veniunt hic cardinales legati, q̄ ep̄scopus nihilominus nō amittat iurisdictionem suam, vt nor. in d. cunctos. Dicit etiam in l. iij. s̄. si tam vicium. j. de dam. infes. Quid autē de iure canonico, vide in c. volentes. extra de offi. leg. Et de vt ibi dicitur.

ADDITIONES.

- a POMA. C. Proconsul. Et vide Ar. in l. i. seruus plurium. s̄. si. s̄. de leg. j. Alex. l. si q̄s posthumos. in prin. de lib. et posthum.
- b ALEX. C. Ad q̄. Sed Bald. post Lyn. in l. iij. s̄. j. de ruel. vide tur tenere, q̄ debeat diuidi illud lucrum. Et vide Lyn. in d. l. dies festos. et L. r. Imo. in d. l. qui insoludum. s̄. cum post delegat, si rarissime que scripsi in l. si ita scripsum. de lib. et posthum.
- c AND. BAR. B. C. s̄. ite inducitur. Adde Cardui. in c. si. de fer. vbi aliter loquit̄. Ego cōtra Bart. allegam Bul. et Bal. h. et So. q̄ si potest vti iurisdictione presente iure, et sic consequens modum, eodem modo potest colligere oblationes. Et vide gl. in c. demas. xxi. dist. in l. iij. C. de pala. sacral. lib. xij. et vide que ibi remiss. gl. in l. cunctos. hic allegata.
- d P. P. A. V. P. C. s̄. ite inducitur in argu. ad questionem. vide Bar. in c. volentes. de offi. dele.
- e POMA. C. Quid autem. Et vide Barba. cons. gl. s̄. volum.

De officio p̄fecti augustalis. Rubri. xvij.

LEX VNICA.

P̄fectus. P̄fectus augustalis, eo ipso inquit Alexandria. h. d. vsq̄ ad finem.

De officio p̄sidis. Rubrica. xvij.

LEX PRIMA.

Omen. Appellatione p̄sidis continetur q̄ cuius rectoꝝ p̄uincie, et apud se, talis p̄ses potest manumittere. h. d. cum l. sequent.

LEX TERTIA.

- 1 Forum quis sortitur ratione delicti.
- 2 Iudex extra p̄uinciam, non habet iurisdictionem.
- 3 Lex vbi non distinguit quando distinguamus.
- 4 Iudex subditum de delicto per eum p̄misso extra p̄uinciam, punire potest.

P̄ses. P̄ses p̄uincie cognoscit de criminibus in sua p̄uincia, p̄ quoscunq̄ commissis et eos punit, donec est in p̄uincia, h. d. vsq̄ que ad si. In re. ibi p̄uincias est quantum ad exercitium. Et hō. q̄ dixi in sumario q̄ racione delicti quis sortitur forum, vt l. j. et in aut. qua in p̄uincia. C. vbi de cri. agi oportet. q̄ vbi l. non distinguit, nec nos distinguemus. Dicitur hic, q̄ habetur pro persona p̄uincie, quando est extra suam p̄uincias. Contra de le. s̄. s̄. de offi. p̄con. Sol. quātū ad iurisdictionē cōtentiosam, habet pro p̄uincie, vt hic, non quantū ad voluntariā, vt cōtrario Op. ad hāc fol. de l. s̄. de offi. p̄se. vzb. Sol. et in cōtentiosa, s̄. si extra p̄uincias potest inibere, vel inbere alium iudicare, vt in cōtrario, non tamen habet exercitium iurisdictionis contentiose, vt hic, allegat pro que itōe, q̄ iudex a maleficiozū, s̄. si extra p̄uincias, h̄ iurisdictionē, nō tū eius exercitium, C. Opp. q̄ dicit hic, q̄ nos nō distinguemus vbi l. nō distinguit.